

کاربرگه فعالیت

- یکی از سه گزینه زیر را انتخاب و جای خالی را با آن پر کنید.
- نوشتن داستان یا خاطره‌ای کوتاه درباره تعاون
- کشیدن نقاشی از صحنه‌ای که تعاون و همدلی انسان‌ها را نشان می‌دهد.
- پیدا کردن و چسباندن یک عکس که صحنه‌ای از همیاری و کمک به هم‌نوعان را نشان دهد.

۱- مراحل انتخاب و شروع به کار یک رئیس جمهور را با شماره گذاری مرتب کنید.

تنفيذ
()

انتخاب شدن با کسب حداکثر آرا
()

شرکت در تبلیغات انتخاباتی
و معرفی برنامه های خود
()

انتخاب وزیران و معرفی
آنها به مجلس
()

تأیید صلاحیت رئیس جمهور شدن توسط
شورای نگهبان
()

تحلیف (سوگند)
()

اعلام داوطلب شدن برای ریاست جمهوری
()

۲- با خط، هر یک از اخبار روزنامه ها را به یک وزارتخانه مربوط کنید.

وزارت
صنعت، معدن و تجارت

وزارت نیرو

وزارت
ورزش و جوانان

وزارت
آموزش و پرورش

وزارت
بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

وزارت
امور خارجه

وزارت
علوم، تحقیقات و فناوری

وزارت
جهاد کشاورزی

تعطیلی پنجشنبه مدارس شکل جدیدی پیدا
می کند.

برخی داروهای کمیاب تحت پوشش بیمه قرار
گرفتند و به زودی توزیع می شوند.

ایران در اجلاس همکاری های اقتصادی کشورهای
همسایه شرکت می کند.

کشت زعفران و پسته مورد حمایت ویژه قرار
می گیرد و خرید آن تضمین می شود.

جوانان سرمایه های کشورند و باید امکانات
تحصیلی و شغلی برای آنها افزایش یابد.

ایجاد رشته های جدید دانشگاهی در این جلسه
بررسی شد.

از مردم درخواست کردند با افزایش سرمای هوا،
در مصرف گاز و برق صرفه جویی کنند.

صنایع تولید سیمان در این استان به زودی به
بهره برداری می رسد.

کاربرگه شماره ۳ مقابله با خشم

همفکری کنید و بگویید در هر یک از موقعیت‌های زیر افراد باید چه روش یا روش‌هایی برای مقابله با خشم انتخاب کنند و به کار

ببرند.

موقعیت (۱)

پدر زهره به او و خواهرش قول داده بود که پنجشنبه آنها را به اتفاق دو نفر از دوستانشان به سینما ببرد ولی آن روز به قول خود عمل نکرد و به خانه تلفن زد و گفت که کاری برایش پیش آمده است. زهره و خواهرش عصبانی شدند و ...
آنها باید چه رفتاری از خود بروز بدهند؟

موقعیت (۲)

حمیده موضوعی را به یکی از دوستانش می‌گوید و از او می‌خواهد به دیگران نگوید، اما چند روز بعد متوجه می‌شود، چند نفر از هم‌کلاسی‌هایش موضوع را می‌دانند. او عصبانی می‌شود و ...
حمیده چه واکنشی باید داشته باشد؟

موقعیت (۳)

رضا و خواهرش یک رایانه مشترک دارند. رضا مشغول کار با رایانه بود اما یک دفعه بدون آنکه بخواهد، چند مورد از فایل‌های مهمی را که خواهرش ذخیره کرده بود، پاک کرد. خواهر رضا، بسیار عصبانی شد.
رضا چه کار باید بکند؟

موقعیت (۴)

شهرام از نانوايي محل، نان گرفته و در حال رفتن به خانه است. در همسایگی خانه شهرام، پسری زندگی می‌کند که چند سال از او بزرگ‌تر است و اغلب حالت خشمگین و پرخاشگر دارد. همچنین معمولاً دیگران را مسخره و تحریک به دعوا می‌کند و بهانه‌ای هم برای دعوا، پیش می‌کشد. شهرام از کنار او رد می‌شود تا به خانه برود اما آن پسر جلوی او را می‌گیرد و شروع به فحش دادن می‌کند. شهرام با متانت به راهش ادامه می‌دهد اما باز مورد توهین قرار می‌گیرد.
شهرام چه رفتاری باید داشته باشد؟

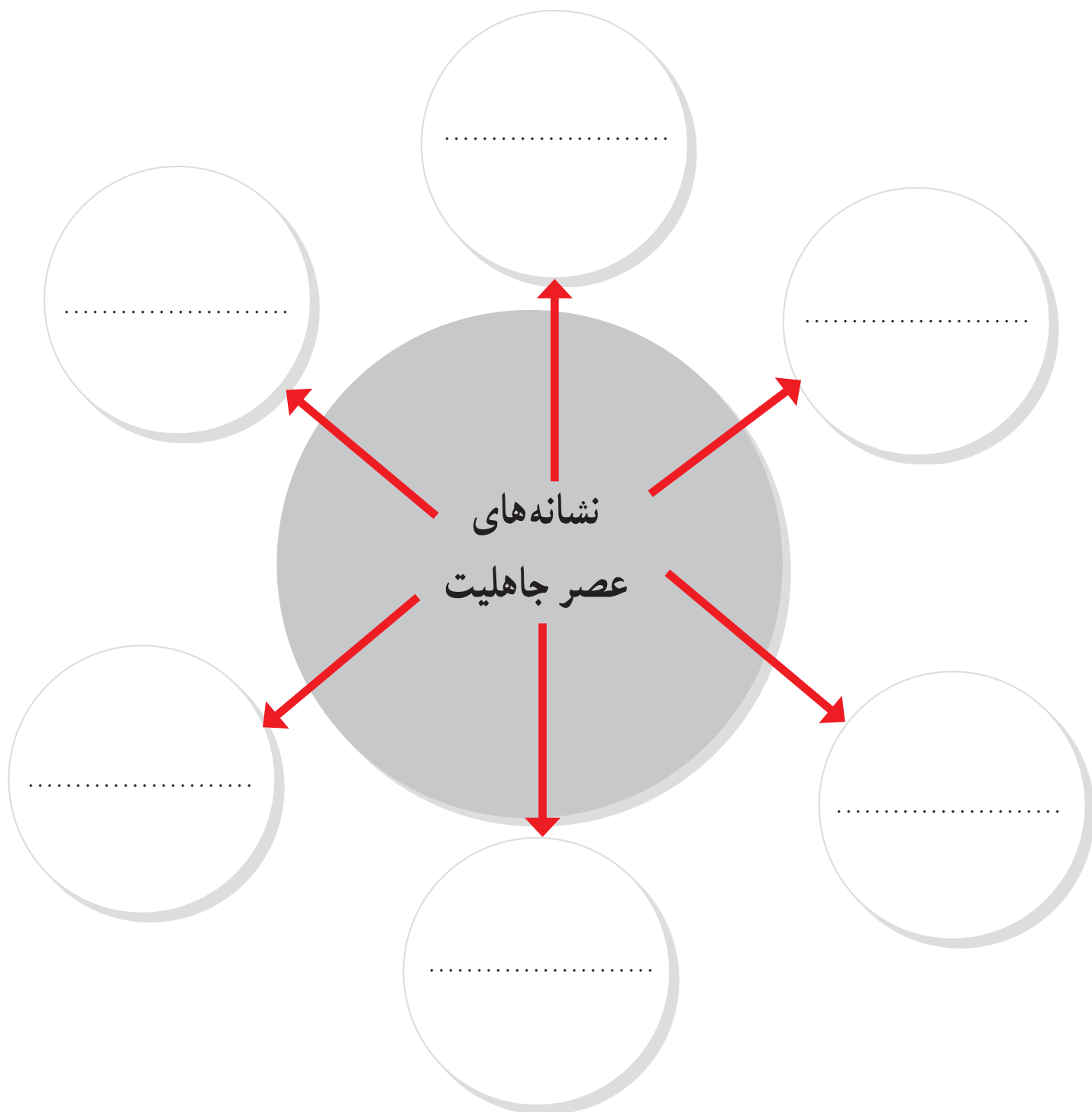

○ کاربرگه شماره ۴ فناوری ارتباطات، پیش‌بینی آینده ○

فرض کنید زمان، چهل سال جلوتر رفته و تحولات در فناوری‌های ارتباطات و اطلاعات ادامه یافته و محصولات جدیدی ابداع و اختراع شده است. تصور خود را درباره فضای چهل سال بعد، اختراع یک محصول جدید و نقش آن در زندگی انسان‌ها به صورت یک متن کوتاه در این قسمت بنویسید و یا یک نقاشی خیالی درباره آن بکشید.

چهل سال بعد :

با مطالعه متن درس ۹، نشانه‌های عصر جاهلیت را از متن استخراج نمایید و در دایره‌ها قرار دهید.

وقتی امیرالمؤمنین علی (ع)، مالک اشتر یکی از یاران خود را به حکومت مصر منصوب کرد، به او نامه‌ای نوشت. این نامه یکی از مهم‌ترین اسناد سیاسی و حقوقی تاریخ اسلام است. در این نامه، امام ویژگی‌های حکومت اسلامی، و روابط متقابل مردم و حاکمان را بیان کرده است.

فرازهایی از این نامه را مرور کنید و بگویید هر فراز مربوط به کدام یک از اصول حکومتی آن حضرت است.

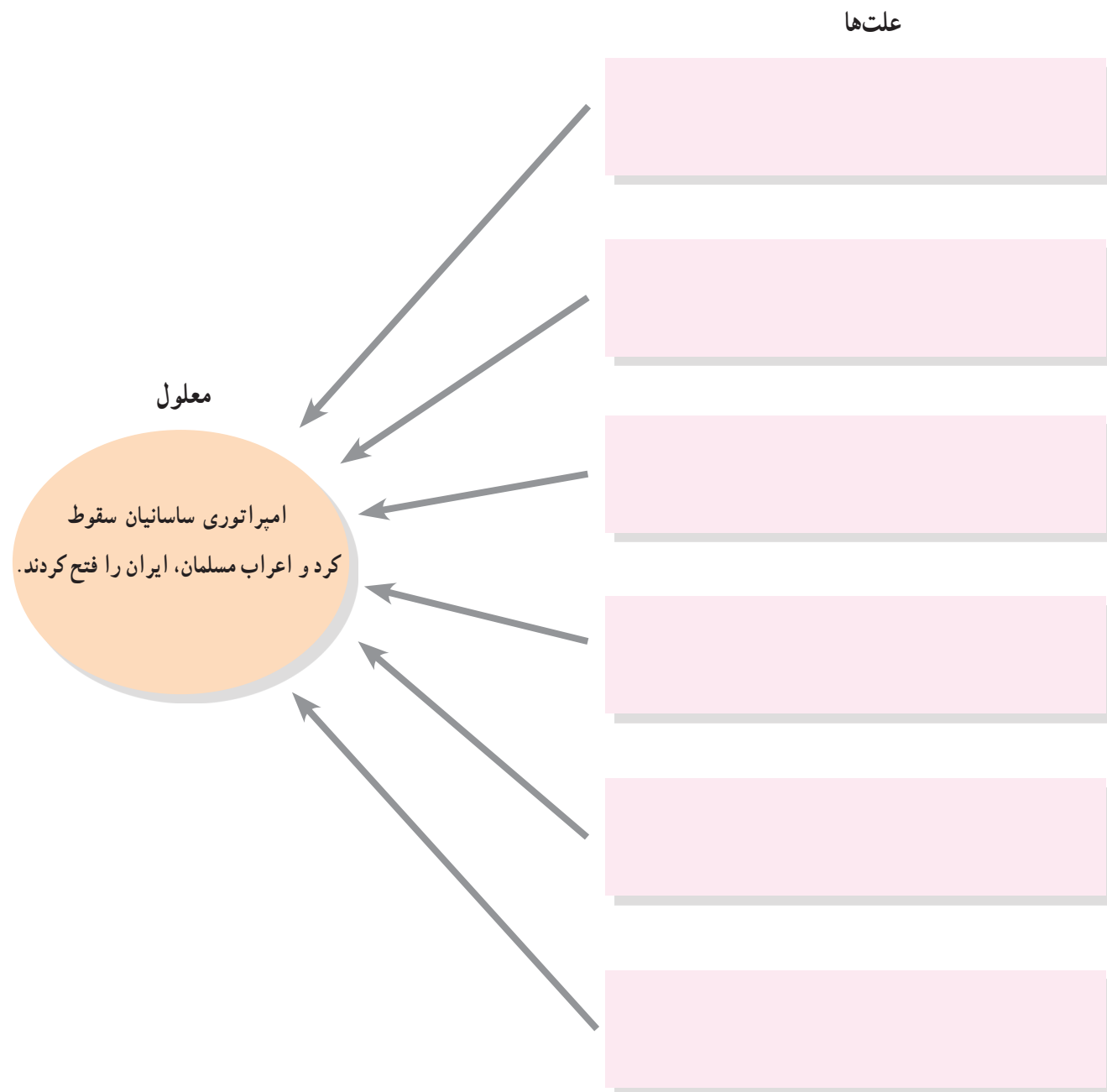
اصول حکومتی امام علی (ع)

فرازهایی از نامه علی (ع) به مالک اشتر فرماندار مصر: ای مالک ...

(الف) عدالت (ب) توجه ویژه به تهیدستان و ضعیفان (پ) نظارت بر رفتار کارگزاران (ت) خداترسی و پرهیزکاری (ث) توجه به عمران و آبادانی (ج) پرهیز از ظلم و ستم (چ) صلح طلبی (ح) عطف و مهربانی نسبت به مردم (خ) ارتباط نزدیک با مردم (د) نیکی کردن به مردم	۱- از خدا بترس و از هر چه در کتاب خود بدان فرمان داده است، اطاعت کن. (ت) ۲- بدان که بهترین چیز برای والی (حاکم یک شهر یا منطقه) نیکی کردن در حق مردم و کاستن از رنج و درد آنان است. (.....) ۳- همه کارهای کارگزاران را تحت نظر بگیر و بازرسان مخفی از میان مردمانی که اهل صدق و وفا هستند بر آنان بگمار. (.....) ۴- گروه ناتوانان و بینوایان به عدالت تو نیازمندتر از دیگرانند و چنان باش که برای یک یک آنان در پیشگاه خداوند، عذری داشته باشی. (.....) ۵- با مردم و در میان مردم باش که دوری از آنان سبب می‌شود که از امور مملکت آگاهی اندکی داشته باشی. (.....) ۶- اجرای حق را درباره هر که باشد، چه خویشاوند و چه بیگانه، لازم بدار. (.....) ۷- اگر دشمنت تو را به صلح فرا خواند، از آن روی نگردان که خشنودی خدای در آن نهفته است. (.....) ۸- مهربانی به رعیت (مردم) و دوست داشتن آنها و لطف در حق ایشان را شعار دل خود ساز. (.....) ۹- هر که بر بندگان خدا ستم کند، افزون بر بندگان، خدا نیز دشمن او خواهد بود. (.....) ۱۰- هر که خراج (مالیات) طلبد و زمین را آباد نسازد، شهرها و مردم را هلاک کرده است. (.....) نامه ۵۰ نهج البلاغه

○ کاربرگه شماره ۷ نمودار علت و معلول ○

با خواندن دقیق متن کتاب و اطلاعاتی که از منابع دیگر دارید، نمودار علت و معلول را کامل کنید و به طور خلاصه، علل سقوط ساسانیان و پیروزی اعراب مسلمان و فتح ایران را بنویسید.
شما می‌توانید ستون‌های دیگری به «علت‌ها» اضافه کنید.

کاربرگه شماره ۸

غزنویان و سلجوقیان

۱- به طور گروهی با مطالعه درس و توجه به نقشه‌ها و نمودار خط زمان، جدول زیر را کامل کنید.

سلسله‌ها	غزنویان	سلجوقیان
بنیان‌گذار		
شاهان مشهور	● ●	● ●
زمان و دوره حکومت	از تا	از تا
محدوده و قلمرو حکومت	از شمال تا از غرب تا از شرق تا از جنوب تا	از شمال تا از غرب تا از شرق تا از جنوب تا
رویدادهای مهم	● ● ● ● ●	● ● ● ● ●

۲- همفکری کنید و با مقایسه قلمرو و رویدادهای مهم دوران غزنویان و سلجوقیان، بگویید کدام یک از این سلسله‌ها در تاریخ ایران، اهمیت بیشتری داشته‌اند. چرا؟

کاربرگه شماره ۹ شخصیت‌های تاریخی

متن‌ها را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید.

(۱)

من در یکی از روستاهای نیشابور به نام کُندر، زاده شدم. درس خواندم و در ادب فارسی و عربی، مهارتی حاصل کردم. نخستین سلطان سلجوقی مرا به عنوان کاتب (نویسنده فرمان‌ها و نامه‌ها) برگزید و

چون در این سمت خودی نشان دادم، منصب مهم وزارت را در حالی که جوان بودم، به من سپرد. من نقش مؤثری در گسترش حکومت سلجوقیان به عهده گرفتم و تلاش کردم تا رسم کشورداری را به حاکمان جدید بیاموزم و اوضاع مملکت را سر و سامان دهم. تا مرگ اولین سلطان سلجوقی به مدت بیست سال وزیر بودم. من به عنوان یک ایرانی به زبان مادری خود یعنی زبان پارسی، علاقه‌مند بودم و برایم ناخوشایند بود که دفترهای ایران و فرمان‌های حکومتی و نامه‌ها به زبانی غیر از فارسی نوشته می‌شد. به همین سبب دستور دادم دفترها و نامه‌ها به خط و زبان فارسی نوشته شود و این رسم برای همیشه در ایران ماندگار شد. بر اثر دسیسه رقیبم که در اندیشه جانشینی من بود، آلب ارسلان، دومین سلطان سلجوقی، فرمان به برکناری و سپس قتل من داد. چون فرمان قتل خود را دیدم، به جانشینم پیغام دادم: «وزیر را بگو، بد رسمی نهادی و وزیر کشتن را به سلاطین آموختی. عجب، اگر بر خود و نسل خود، این معنی باز نبینی».

(۲)

من در توس به دنیا آمدم. در زمان آلب ارسلان، ملک‌شاه پسر و جانشین او، وزیر بودم. در سی سال وزارت، تلاش زیادی برای گسترش قلمرو و قدرتمندی حکومت سلجوقی انجام دادم.

آلب ارسلان و ملک‌شاه به کمک و راهنمایی‌های من، موفق شدند رقیبان و مخالفان را از سر راه بردارند و به امور کشور نظم بدهند. من برای آبادانی و عمران سرزمین خود و رونق تجارت و کشاورزی کوشش زیادی کردم. در دوران وزارت من، فعالیت‌های اقتصادی رونق یافته و خزانه دولت، وضع مطلوبی داشت.

من همچنین مدارس و بیمارستان‌های زیادی بنا کردم. کتابی به زبان فارسی با عنوان «سیاست‌نامه» نوشتم و در این کتاب آیین فرمانروایی و راه و رسم کشورداری را به صورت پند و اندرز بیان کردم.

قدرت و نفوذ فراوان من و بستگانم، حسادت و دشمنی عده‌ای را برانگیخت. رقیبان من می‌کوشیدند ملک‌شاه را بر ضد من، تحریک کنند. وقتی یکی از فدائیان اسماعیلیه، کاردش را در بدنم فرو کرد، به یاد آخرین پیغام وزیر قبل از خود افتادم.

۱- شخصیت‌های متن (۱) و (۲)، چه کسانی هستند؟

۲- کدام یک از این دو در حوزه زبان و ادب فارسی، اقدام مهمی انجام داده است؟ چگونه؟

۳- پیغامی که در انتهای متن (۱) آمده، خطاب به چه کسی بود؟

۴- هدف شخصیت متن (۲) از نگارش سیاست‌نامه چه بود؟

۵- اقدامات مشترک هر دو شخصیت چه بود؟

با مطالعه دقیق بخش خوارزمشاهیان درس ۱۲ و مطالب درس ۱۴ و اطلاعاتی که از سایر منابع دارید، علت‌های حمله مغول‌ها به کشور ایران را دسته‌بندی کنید و مختصراً بنویسید.

علت‌ها

علت‌های مربوط به مبدأ (مغول‌ها و مغولستان)

- افزایش جمعیت قبایل مغول و ...

-
-
-

علت‌های مربوط به مقصد (ایران و ایرانیان)

ضعیف بودن حکومت خوارزمشاهیان و تسلط
نداشتن بر فرمانروایان محلی

-
-
-

معلول

هجوم مغول‌ها به
سرزمین ایران و
إشغال و تخریب آن

کاربرگه شماره ۱۱ آثار عصر ایلخانی و تیموری

هنرمندان و معماران ایرانی در دوران حکومت‌های ایلخانی و تیموریان آثار ارزشمندی در رشته‌های گوناگون، خلق کردند. به آثار زیر خوب دقت کنید و بگویید هر اثر نشانگر کدام هنر و یا معماری است.

سفالگری

شیشه‌گری

تذهیب (کتاب آرایی)

کاشی کاری

فلزکاری

نگارگری (نقاشی)

گچ‌بری

پارچ شیشه‌ای متعلق به قرن ۸ ق

ظرف سفالی لعابی و نقش‌دار متعلق به قرن ۸ ق

کاسه برنجی متعلق به قرن ۸ ق که نقره‌کوبی و حکاکی شده است.

بشقاب سفالی متعلق به قرن ۹ ق، منقش و دارای لعاب فیروزه‌ای براق

() () () ()

محراب مسجد جامع بسطام که با گچ تزئین شده است.

سر در اصلی مسجد جامع یزد که در دوره تیموری ساخته و با کاشی تزئین شده است.

صفحه‌ای از شاهنامه بایسنقری که توسط بایسنقر، شاهزاده هنرمند و هنردوست تیموری به وجود آمد.

صفحه‌ای از نسخه خطی قرآن متعلق به قرن ۹ ق، طلاکوبی شده و با آبرنگ مات، حاشیه‌های آن نقاشی شده است.

() () () ()

۱- روی نقشه، نام مکان‌های مورد نظر را بنویسید.

– نام اقیانوس‌های اطراف قاره آسیا

– نام دریاها و خلیج‌ها (→)

– نام رشته کوهی که آسیا را از اروپا جدا می‌کند.

– نام فلات‌های بلند آسیا از مغرب به مشرق

– نام رشته کوه و بلندترین قله آسیا

– نام دو شبه‌جزیره وسیع آسیا

– دلتای بنگال

– رودهای مهم آسیا

۲- نقشه را به دلخواه رنگ‌آمیزی کنید.

○ کاربرگه شماره ۱۳ نقشه آسیای جنوب غربی ○

روی نقشه نام مکان‌های مورد نظر را بنویسید.

– نام دریاها و اقیانوس مهم منطقه

– نام تنگه‌های بسفر، داردانل، هرمز، باب المندب و کانال سوئز

– نام کشورهایی که با علامت ؟ مشخص شده است.

– کشور ایران را با رنگ سبز و بقیه کشورها را با رنگی دیگر نشان دهید.

– اگر یک کشتی بخواهد از دریای عمان به دریای مدیترانه و از آنجا به کشورهای اروپایی برود باید از کدام دریاها و تنگه‌ها عبور

کند؟ روی نقشه ترسیم کنید.

– روی کشورهای نفت‌خیز منطقه، علامت ⚡ بگذارید.

نقشه عمومی
خلیج فارس
مقیاس: ۱:۴,۵۰۰,۰۰۰

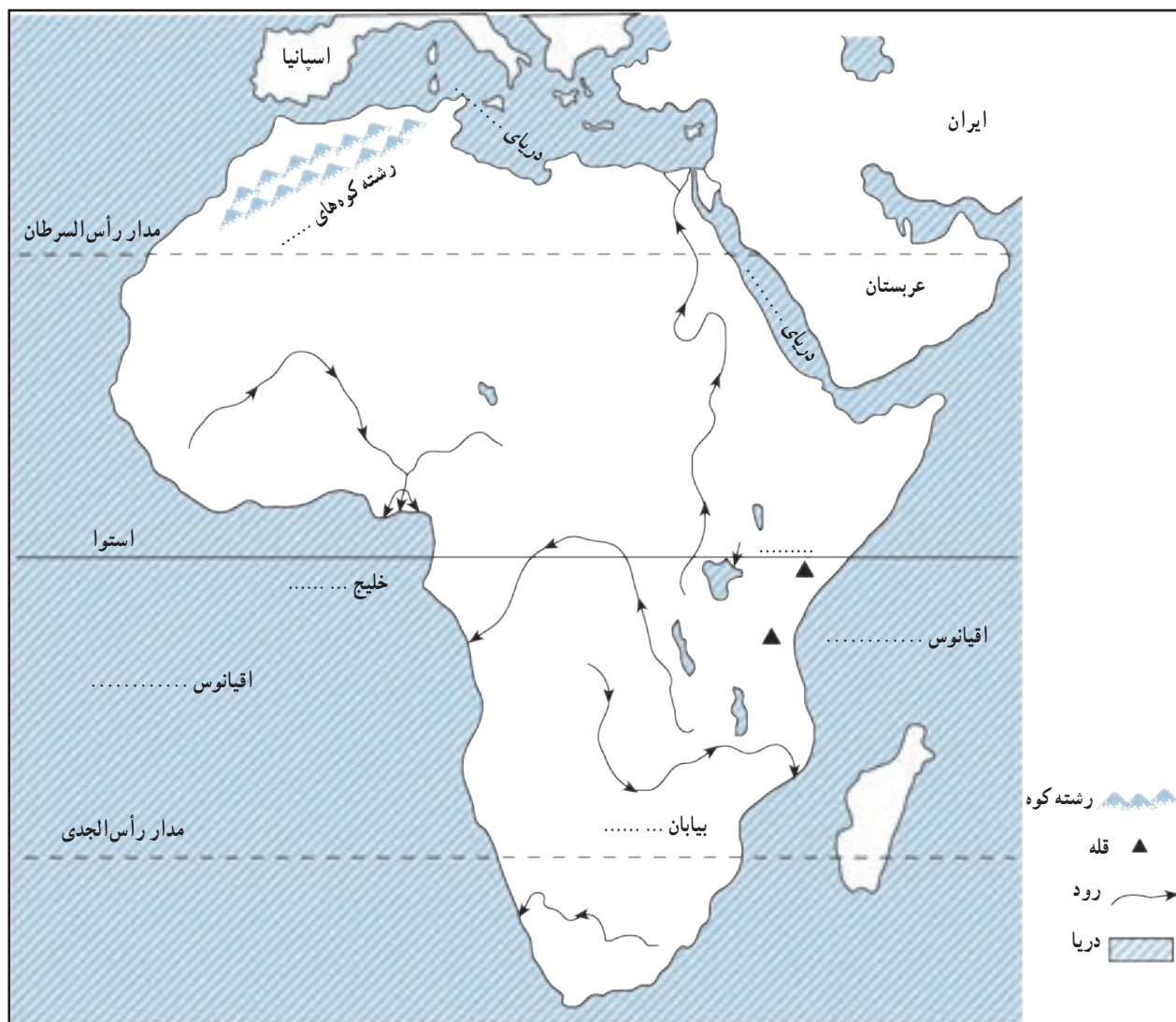
- ۱- مقیاس عددی نقشه را بخوانید و معنی آن را بنویسید. سپس محاسبه کنید هر سانتی متر روی نقشه معادل چند کیلومتر روی زمین است؟
- ۲- در صورتی که یک کشتی از بندر لنگه به ابوظبی برود، مسافران در سمت چپ خود کدام جزیره ها را مشاهده می کنند؟ با توجه به مقیاس نقشه، فاصله این دو بندر چند کیلومتر است؟ محاسبه کنید.
- ۳- اگر فردی از شهر لار در ایران به بندر چارک سفر کند چند کیلومتر طی می کند؟ محاسبه کنید.

مسئله

- ۱- اگر فاصله دو روستا روی نقشه ای ۱۰ سانتی متر باشد، در صورتی که مقیاس نقشه $\frac{1}{250000}$ باشد، فاصله این دو روستا روی زمین، چقدر است؟
- ۲- فاصله شهری تا ساحل دریا، روی زمین ۶۰ کیلومتر و روی نقشه ۵ سانتی متر است. مقیاس این نقشه را به دست آورید.

- ۱- روی نقشه، نام مکان‌های مورد نظر را بنویسید.
- نام اقیانوس‌ها و دریاهای اطراف قاره اروپا
- نام رودهای ولگا، دُن و راین
- نام دو رشته‌کوه مهم اروپا
- نام شبه جزیره اسکاندیناوی و شبه جزیره بالکان
- نام تنگه‌ای که اروپا را از آفریقا جدا می‌کند.
- ۲- نقشه را به دلخواه رنگ‌آمیزی کنید.

۱- روی نقشه، نام مکان‌های مورد نظر را بنویسید.

- نام اقیانوس‌ها و دریاهای اطراف قاره افریقا

- نام رشته‌کوهی که در شمال غربی افریقا قرار دارد.

- نام دو قله بلند افریقا

- نام بزرگ‌ترین دریاچهٔ افریقا

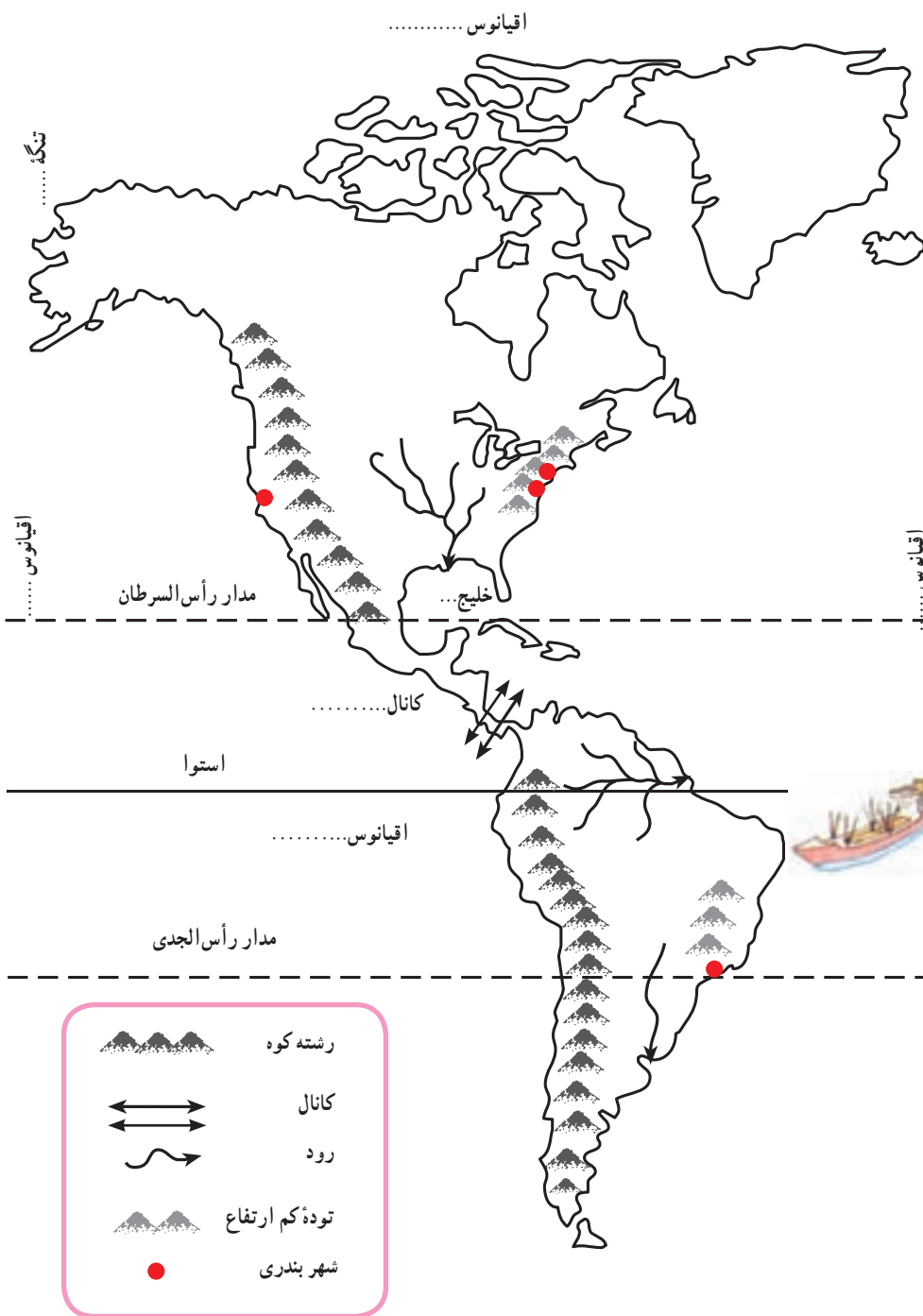
- نام رودهای مهم افریقا

- نام صحرای بزرگ افریقا و بیابان کالاهاری

- نام خلیجی در غرب افریقا

۲- نقشه را به دلخواه رنگ‌آمیزی کنید.

کاربرگ شماره ۱۷ نقشه قاره آمریکا

۱- روی نقشه، موارد زیر را بنویسید.

- نام تنگه‌ای که قاره آمریکا را از قاره آسیا جدا می‌کند.

- نام اقیانوس‌ها و خلیج‌ها

- نام رودها و جلگه‌های

مهم آمریکای شمالی

- نام رودها و جلگه‌های

مهم آمریکای جنوبی

- نام رشته کوه‌های بلند و

جوان آمریکای شمالی

- نام رشته کوه‌های بلند و

جوان آمریکای جنوبی

- نام توده کم ارتفاع قدیمی

آمریکای شمالی

- نام توده کم ارتفاع قدیمی

آمریکای جنوبی

- محل شهرهای واشنگتن

و نیویورک را روی نقشه بنویسید.

- نام کانال معروفی که دو

اقیانوس را به هم می‌پیوندد.

۲- فرض کنید روی نقشه،

یک کشتی می‌خواهد از یک

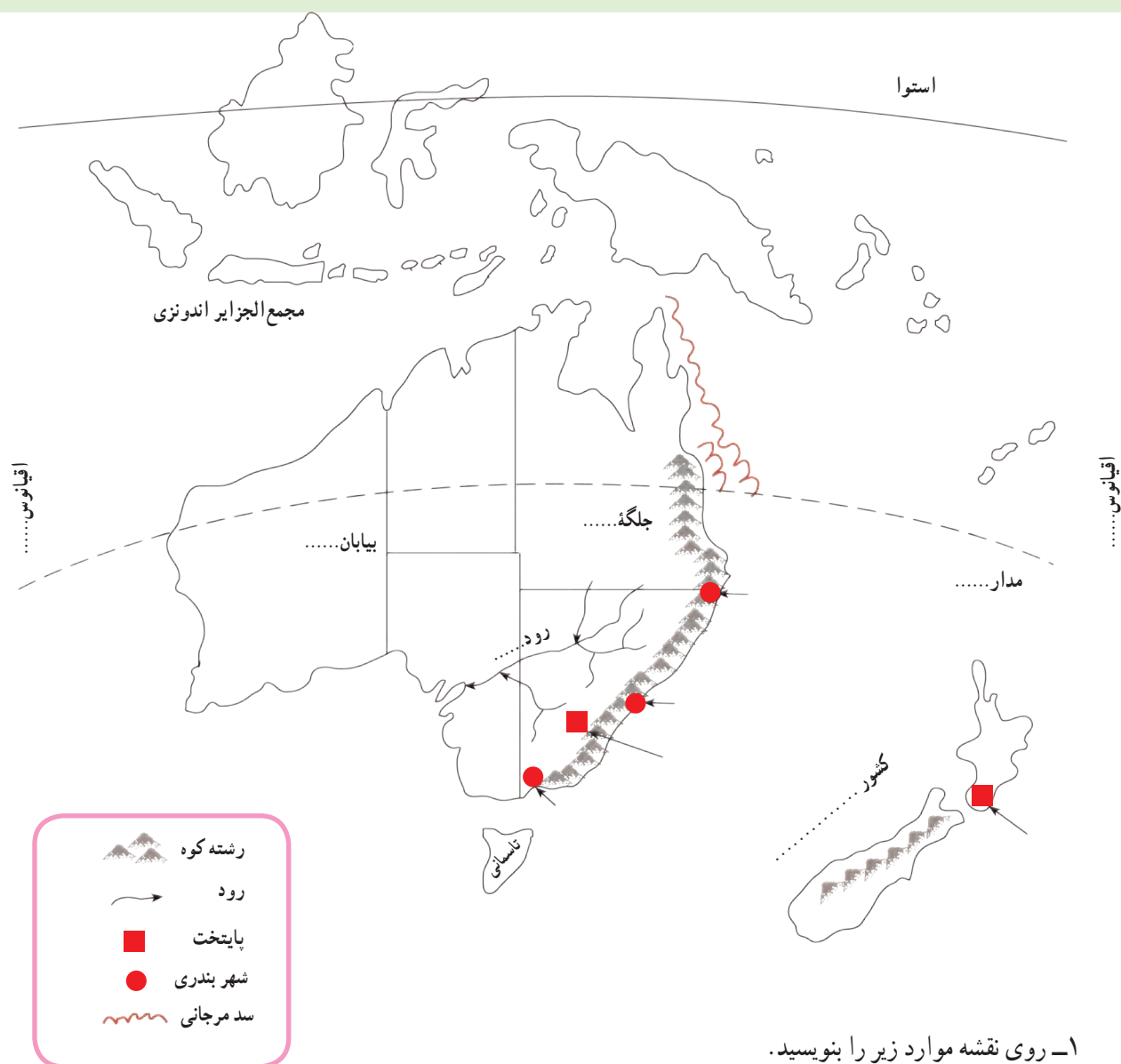
اقیانوس به اقیانوس دیگر، سفر

کند. دو مسیر جداگانه برای کشتی

بکشید. سپس بگویید کدام مسیر

کوتاه‌تر است؟ چرا؟

۳- نقشه را به دلخواه رنگ آمیزی کنید.

۱- روی نقشه موارد زیر را بنویسید.

نام اقیانوس‌های اطراف استرالیا

نام رود، جنگه و بیابان مشخص شده

نام کشور جزیره‌ای که در منطقه اقیانوسیه واقع است و پایتخت آن

نام پایتخت و دو بندر مهم استرالیا

نام مدار فرضی که از استرالیا عبور می‌کند.

محل سدرجانی استرالیا

۲- نقشه را به دلخواه رنگ آمیزی کنید.

